

KREŠIMIR MIKIĆ

Komedija koja ne igra na komiku

Bio sam uveren dok smo radili da je to jedna depresivna predstava o duboko nesrećnim ljudima, međutim, kad smo je prvi put igrali publika se toliko smejala da sam bio potpuno šokiran. Nisam znao šta je tu smešno, kaže Krešimir Mikić, glumac ZKM

Kakve se predstave mogu videti na repertoaru Zagrebačkog kazališta mladih i da li ti kao glumcu „leže“ uloge poput ove u predstavi „S druge strane“?

- Mi smo gostovali na festivalu u Užicu sa dve predstave koje su slične po tom nekom minimalizmu, mada su stilski različite. Pristrasan sam što se tiče minimalizma i voleo bih taj način igre mnogo više negoovati u svom profesionalnom radu. Imamo mi naravno i takozvanih baroknih predstava. Sve zavisi od projekta, ali moj senzibilitet više vuče ka predstavama kao što je ova koju ste gledali večeras. Nakon iskustva sa njom, pomislio sam da bi baš tako trebala izgledati jedna nulta predstava, šta više, tako bi to trebalo izgledati i u HNK-u. Posle ove predstave smo radili Čehovljevog „Galeba“ i bio sam u velikom problemu jer sam smatrao da Čehova treba isto tako igrati, ali, ta predstava je, po koncepciji, išla na sasvim drugu stranu. I moram priznati da se nisam snašao i nisam uspeo poturiti isti princip drugom reditelju, mada sam pokušao. Istina je da jedan broj konvencionalnih, ansambalskih predstava ne komunicira baš dobro sa publikom, a zašto je to tako, to je teško pitanje. Bobo i Nataša rade na jedan nežan način. Nemaju čvrstu ideju, pa da sad pokušavaju sve nas oblikovati i voditi utabanim stazama koje su zamislili. Oni puštaju da stvari idu svojim tokom i ideje same dolaze, a sa njima i struktura predstve. Važna stvar je i to što nema teksta, tako se glumac oseća slobodno, nesputano. Ne radi se na interpretaciji literature, onoga što je zapisano, nego svako polazi od

sebe, zamišlja kako bi on rešavao neku situaciju, a onda iz toga izađe i tekst, način govora, govor tela i sve se to fino ispreplete. To mi se sviđa. Ali, nema se vremena za to u konvencionalnom pozorištu. Ko će dati nekome četiri, pet meseci da radi na predstavi u konvencionalnom teatru?

Oseća li se ekonomska kriza u repertoaru i broju premijera?

- Iskreno, u Zagrebačkom kazalištu mladih radimo više nego ikad i ako sudimo po broju premijera, kriza se ne oseća. Ove sezone, odnosno, do kraja sledeće godine, mislim da ćemo imati oko 13 premijera. Što se tiče ostalih pozorišta u Hrvatskoj, ne znam zaista šta se tamo dešava, jer u njima ima jako malo onoga što bi meni bilo zanimljivo.

Stalno si zaposlen u ZKM-u. Kakav je trenutno status slobodnih umetnika u Hrvatskoj?

- Jedanaest godina sam u stalnom angažmanu u Zagrebačkom kazalištu mladih. Nekoliko puta sam pozeleo da postanem slobodnjak, ali priznajem da nisam imao hrabrosti za taj iskorak. Ideja je da budeš slobodnjak i radiš samo ono što želiš. Ali u stvarnosti to uopšte nije tako. Nema se novca, pa onda opet moraš raditi nešto što možda ne bi hteo. Tako da se sve svodi na isto. Na osnovu ljudi koje poznajem, a koji su slobodnjaci, zaista ne znam da su ikad gore živeli. Stvarno

je teška situacija. Zato ljudi u ovom poslu jure da uđu u neku kuću, pa makar radili bilo šta.

Pored obaveza u pozorištu ima li vremena za bavljenje filmom?

-Sad sam završio jedan film sa Vinkom Brešanom, po scenariju Mata Matišića. Premijera bi trebala biti oko Božića. Prvi put sam se okušao u tom nekom komičnom žanru na filmu, što je meni jako drago. Nekako sam to oduvek želeo, a dobijao sam sve neke dramske uloge. A ja sam zapravo komičar. Zanimljiva je priča o predstavi „S druge strane“. Bio sam uveren dok smo radili da je to jedna depresivna predstava o duboko nesrećnim ljudima, međutim, kad smo je prvi put igrali publika se toliko smejala da sam bio potpuno šokiran. Nisam znao šta je tu smešno. Niko od nas nije imao ideju da će to ljudima biti duhovito ili smešno. Sad smo se navikli, dugo je već igramo. Ta vrsta komedije koja ne igra na komiku, meni je ustvari najdraža. Kao što mi je drago da igram u pozorištu, jer tamo dolaze živi ljudi.

Pratiš li rad kolega u Srbiji i da li bi sa nekim posebno želeo da sarađuješ?

- Ima ih puno. Neću ih nabrajati da ne bih nekog zaboravio, pa da se neko ne uvredi. Imate fantastične glumce srednje i mlađe generacije. Nadam se da ću imati prilike da igram sa njima.

Ko su bili glumački autoriteti za tebe kada si odlučio da studiraš glumu?

- Bilo je dosta autoriteta, ali svi su mi nekako u međuvremenu otpali. Problem je što sam ja dete iz malog grada, pa u pozorište nisam išao dok nisam krenuo na akademiju. Ja sam vam bio dosta nekulturan. Imao sam i užasnu tremu, tresao sam se od straha, recimo, kada sam trebao da radim film sa Šerbedžijom. To vam je ta neka fama, jer je on valjda jedna od poslednjih velikih jugoslovenskih zvezda, pa otuda sve to. A on je super tip, nimalo pretenciozan. Danas u Hrvatskoj, kada govorim o starijoj generaciji, ne postoji niko koga bih voleo slediti u radu, posebno ne u pozorištu.

Šta misliš o užičkom festivalu?

- Meni je užasno žao što se nema novca da ljudi koji igraju na festivalu ostanu sve vreme tu i pogledaju i druge predstave, da se druže. Pričali su mi da je to nekada tako bilo. Sada odmah idemo nazad, kolegica ima snimanje, ali se nadam da će nas ponovo pozvati u Užice i da ćemo tada moći da ostanemo duže u vašem gradu.

V. Tucović

ZAGREBAČKO KAZALIŠTE MLADIH

„Zavrnuti“ improvizacija autorskog dvojca

Ksenija Marinković: Probe su počele tako što se Bobo Jeličić u početku sastajao sa svakim od nas pojedinačno. Tada je svako rekao koju bi temu voleo da obrađuje u predstavi. Radeći improvizacije, slagali smo teme. Kada smo završili, Bobo i Nataša Rajković su to sasvim „zavrnuti“. Onda smo se sastajali međusobno i određivali ko bi kome šta mogao biti. Ništa ovde nije preuzeto iz naših života. Ja sam imala veliki monolog o strahovima i slično koji nisam mogla govoriti napamet, pa sam ga napisala. Od svega o čemu sam govorila ostalo je „prozor mi se otvara, pa se malo bojim“. Tresla se brda, rodio se miš.

Krešimir Mikić: Ja sam još od studentskih dana voleo rad Boba i Nataše. Uvek sam mislio da nisam dovoljno dobar glumac da bih bio u njihovim predstavama. Zato sam bio veoma srećan kada sam dobio priliku da radim sa njima.

Matko Botić: Jako mi je drago što je užička publika videla rad sjajnih glumaca iz Zagrebačkog kazališta mladih, ali i autorskog dvojca Bobo Jeličić i Nataša Rajković, koji su jedan od unikatnih autorskih timova u hrvatskom pozorištu. Svaka njihova predstava je posebna i nikada ne liči na nešto drugo

što se u tom trenutku u Hrvatskoj može videti.

Jadranka Đokić: Veoma je zanimljivo to što ova predstava, zapravo radi za nas. Potpuno je prijatno biti u njoj svaku put. Kada se desi da je dugo ne igramo, poželimo je, da se malo odmorimo. U njoj smo sigurni, ona je naša, mi smo njeni i potpuno smo u lepoj, prijatnoj komunikaciji, koja je neposredna. Mi jedni drugima na sceni apsolutno verujemo. Kada smo počinjali da je igramo imala sam 25 godina, a igramo je već šest godina. Ništa se nije promenilo, osim što sam ja malo ostarila.

Bojan Munjin, selektor: Ova predstava je trebalo da dođe na Jugoslovenski pozorišni festival dve godine nakon što je napravljena. To se nije desilo zato što su glumci u tom trenutku imali druge angažmane, pa tada, 2008. nije mogla učestvovati u JPF.

Nikša Butijer: Voleo bi da na isti način na koji igram u ovoj predstavi, mogu da igram i u drugim, nekim konvencionalnim predstavama. Ali to ne ide

glatko, jer ovaj tekst je nastao iz improvizacija u više navrata. Prisećajući se tih situacija, dođeš do nekog svog mikrosveta u kom fantastično funkcionišeš. Ne postoji nijedan razlog da se to isto ne dogodi u konvencionalnim predstavama, ali se ne događa. Glumac je prisiljen da reaguje na prvu i to tako ostane. Bar ja to tako doživljavam. U ovoj predstavi, komuniciramo, razgovaramo i ljudi smo. To bi trebalo da bude tako u svakoj predstavi.

Ksenija Marinković: Mi smo ovaj komad radili toliko dugo, da svaku sekundu u okviru njega znamo. Danas se predsta-

ve proizvode brzinom munje, jedna za drugom. I igraju se brzinom munje. Ti nemaš vremena ni da sedneš, staneš, razmisliš zašto nešto radiš, koja je tvoja motivacija, niti imaš vremena da dobro proradiš materijal. Bobo Jeličić predstave uvek radi najmanje tri meseca, zato što je to vreme potrebno da materijal uđe u tebe. Obraduješ ga malo svesno, a malo nesvesno.

Nikša Butijer: Ova predstava je imala oko 120 izvođenja do sada. U Zagrebu vidam ljude koji je gledaju peti, šesti, sedmi put. Verovatno im je svaki put drugačija, nakon što protekne neko vreme. Mislim da je od premijere do danas samo dobila na snazi. I mi se osećamo još slobodnije.

Jadranka Đokić: Verujem da je ljudima zanimljivo to što ih ova predstava uključuje sve vreme, ona komunicira sa publikom, direktno joj se obraća. Ono čime se bavi ima dosta slojeva, bavi se problemima koji se tiču svih nas. Ljudi prepoznaju sebe i svoje probleme. Osim toga, progovaramo i o pozorištu i razbijamo četvrti zid i otvaramo ga prema publici. Tu su i iznenađenja na sceni, poput padanja reflektora...zbog čega su u nekim pozorištima zvali vatrogasce.

Ana Milošević

JADRANKA ĐOKIĆ

ZKM je hrabro pozorište

Mnoge pozorišne kuće danas su uljuljkane i usporenog ritma, ali naše pozorište hrabro ide napred i trudi se da što više igramo, putujemo i da širimo naše ideje”, kaže glumica Jadranka Đokić

- Nema me trenutno u serijama, jer sam se umorila. Igram u nekoliko predstava, a u decembru počće prikazivanje filma „Svećenikova djeca”, reditelja Vinka Brešana, u kome, osim mene, igraju i moje kolege Krešimir Mikić i Nikša Butijer. Gledaćete nas u drugačijim ulogama od uloga u komadu „S one strane”, kaže Jelena Đokić, glumica koju je zajedno sa Krešimirom Mikićem, Nikšom Butijerom i Ksenijom Marinković, festival-ska pubika gledala u „Buđenju proljeća”, Olivera Frljića, koja je proglašena za najbolju predstavu pre dve godine.

- Od mog poslednjeg gostovanja u Užicu igrala sam u sedam premijera i bila na mnogobrojnim gostovanjima, jer ZKM nije letargično pozorište.

- kaže naša sagovornica, koja je za svoj glumački rad višestruko nagrađivana.

Koje teme i pozorišne estetike nudi repertoar ZKM?

- Svake godine odredimo neku temu, kao što je to, primera radi, depresija i sebičnost ljudi u

Trudimo se da imamo domaće autore, ali i da podržimo mlade hrvatske pisce i već smo uradili predstave Ivora Martinića, Ivane Sajko i drugih. Pored toga, tu su i klasici, a najnovija takva predstava je „Idiot”, koju je režirao Ivan Popovski, a koja je velika i uspešna. Tu je i komad „Žuta crta”, Ivice Buljana, što je drugačija, modernija estetika. Imamo puno igranja, gostovanja, koprodukcija...

Igrate u pozorištu, na filmu, a bili ste angažovani i u TV seriji „Naša mala klinika”...

- ZKM mi nudi da mogu da igram alternativnu predstavu, klasični i kamerni komad, šou, da pevam i sviram, i to je ono što smatram velikim bogatstvom. Nisam se opredelila za film, po-

zorište ili televiziju, jer sve to volim da kombinujem. Takvo iskustvo donosi nešto novo u komunikaciji, što posle mogu da iskoristim, bez obzira na to da li igram u modernom ili u klasičnom komadu.

Imaju li šanse za tako bogato angažovanje i drugi, mladi glumci?

- Mislim da imaju. Jedini problem je taj što su pozorišta u poslednje vreme zatvorenija nego ranije, kada su se angažovali umetnici koji nisu bili deo ansambla. Međutim, pozorišne kuće danas se trude da maksimalno umanje troškove i da iskoriste ljude koje već imaju na platnom spisku.

Znači, kriza čini svoje...

- Da, naravno. Ekonomska kriza utiče na to da su pozorišta postala zatvorenija. Nije lako mojim kolegama koji su tek završili akademiju, a s druge strane biti slobodni umetnik danas je veoma rizično i teško, jer postoji mnogo njih. Potrebno je vremena i razgovora da se na najbolji način reši taj problem. Ipak, ljudi rade, trude se i žele - i to je ono što trenutno smatram najbitnijim. Volje ima, ali treba naći način da svi ti ljudi mogu da žive od onoga za šta su se obrazovali.

N.K.

Tematsko biranje tekstova

Svake godine odredimo neku temu, kao što je to, primera radi, depresija i sebičnost ljudi u predstavi „S druge strane”. Ono o čemu treba progovoriti. Na taj način biraju se tekstovi. Repertoar je takav da kombinuje savremeno i klasično pozorište.

Mnoge pozorišne kuće danas su uljuljkane i usporenog ritma, ali naše pozorište hrabro ide napred i trudi se da što više igramo, putujemo i da širimo naše ideje”,

predstavi „S druge strane”. Ono o čemu treba progovoriti. Na taj način biraju se tekstovi. Repertoar je takav da kombinuje savremeno i klasično pozorište.

 Jedinstvo MONTAŽNO PROIZVODNO PREDUZEĆE A.D. za projektovanje i izvođenje termo i hidro instalacija i postrojenja

вечерње
НОВОСТИ

BLIC

 31000 Ужице, Николе Пашића 38, 031/512-655
ПУТЕВИ АД

GRAD UŽICE

NARODNO POZORIŠTE UŽICE

MIC министарство културе републике србије

NIKŠA BUTIJER

Logično depresivna predstava

Hrvatskoj nedostaju autorski projekti, mladi autori koji će imati slične ideje kao što su za ovu predstavu imali Nataša i Boba. To nam najviše fali, a ne samo novac, kaže glumac Nikša Butijer

- Svi mi imamo nekog takvog komšiju. Svima nam se ponekad desi da nam se prozor iz čista mira otvori. Tako je i u predstavi, jer to je jedna realna slika o kojoj kad do tog događaja dođe, zapitamo se i razmišljamo o njemu. To su neke banalne stvari koje se mogu iskoristiti uz odgovarajuće karakteristike i na sceni i da budu izgovorene i zanimljive onome ko sluša. Svi smo mi autori ove predstave, ali ipak ju je uoblikovao dramaturško-rediteljski dvojac, Nataša i Boba, jer komad je nastao iz interpretacija naših, glumačkih. Ovakvi komadi nisu uobičajeni u Hrvatskoj, ne uče se na akademijama, oni su jednostavno proizvod dobro upakovanih banalnih dijaloga, priča za Bilten asistent na ADU Zagreb i glumac u komadu Nikša Butijer i dodaje da je predstava „S druge strane“ jedinstvena na ovim prostorima, i da ima neprocenjivu vrednost za njegov dosadašnji, ali i budući pozorišni život.

- Učešće na JPF-u nije nam prvo gostovanje u Srbiji. Predstavu smo izveli i pred beogradskom publikom na sceni „Stupica“, koja se kao i ova užička razlikuje od kamernе scene ZKM-a, tako da nam je malo neobično izvoditi je pred ovolikim auditorijumom, jer „feedback“ nije isti. Navikli smo da nam je publika vrlo blizu, tako da nama ovakve dvorane stvaraju „gluvoću“, jer nemožemo uspostaviti bliskiji odnos i sa

gledaocima koji su par desetina metara daleko od nas. Ali i večeras sam osetio da publika proživljava ovu predstavu sa nama, da je razume i oseća. Publiku smo osetili i u par navrata dobro večeras, što smo donekle i iskoristili i povukli predstavu na „našu stranu“ napravivši još jednu foru u koja je vrlo depresivna, logično depresivna.

Poslednjih godina na festivalu imamo priliku da slušamo kako je situacija u kulturi na celom prostoru bivše države u nezavidnoj poziciji. Jeli došlo do nekakvog napretka u Hrvatskoj u poslednjoj godini?

- Ne znam šta bih rekao. Iz svoje perspektive mogu pričati jedino o kreativnom delu, jer ljude sa kojima bih ja voleo raditi i stvarati nešto u pozorištu, mogu ih nabrojati na prste jedne ruke. A što se tiče nekakvih teatarskih dešavanja, ona su ista i u

se pomerili još korak napred.

Da li Vam ovakav stav prema pozorištima daje mogućnost da birate šta ćete igrati?

- Trenutno da, a da li će tako biti za par godina - mislim da neće. Shvatio sam da više kao nekad ne mogu davati, nisam više za pripremu pet premijera godišnje, dve-tri su sasvim dovoljne. Zato se polako povlačim i posvećujem radu sa mladima, kolegama na ADU.

Da li se u Hrvatskim pozorištima i u medijima proizvodi nešto za decu?

- U teatrima se radi, ne nešto mnogo, ali se radi. Na drugim medijima bilo je pokušaja, ali su oni pali u vodu, jer ne uspevaju dovoljno da zainteresuju decu za njih. Mislim da su njima takvi projekti danas dosadni. Mnoge stvari su im dostupne putem interneta i crtači i obrazovni program. Međutim, ono što je zanimljivo u Zagrebu, ali i u još nekoliko gradova je to da postoje i otvaraju se glumačka učilišta, gde se deca kroz igru pokušavaju privući i regrutovati u buduću teatarsku publiku. Prvo pozorište koje je počelo sa sprovođenjem ovakvih aktivnosti je ZKM i dosta je doprinelo u sazrevanju dečje kulturno-pozorišne svesti i bukvalno ih vezuje za teatar, bilo kao buduće glumce i pozorišne radnike, bilo kao dobre gledaoce i kritičare.

Bogdan Damnjanović

Радио Телевизија Србије

Danas

OLEKS-

Вестии

S prave strane

Teatar Bobe Jelčića i Nataše Rajković posve je atipična, endemska vrsta kazališne pojavnosti u Hrvatskoj. Riječ je o autorima koji rade više u inozemstvu nego kući, pretežito u velikim središtima njemačkog govornog područja, njihovi radovi osvajaju nagrade i naklonost publike gdje god se pojave, ali usprkos tome u domovini se još uvijek mogu čuti zajedljivi, ljubomorni komentari o specifičnoj naravi njihovih projekata. U zagušljivim sredinama, svjež zrak umjetničke spremnosti na rizik neugodno se ističe u gomili, pa Bobo i Nataša posljednjih petnaestak godina djeluju kao osebujan *izuzetak koji potvrđuje pravilo* hrvatske kulture, iako zaslužuju biti puno prisutniji nego što jesu. Najočitiiji razlog njihove pomalo *outsiderske* pozicije je programatsko potiranje svih, u tvrd kamen upisanih teatarskih uzusa ovih prostora: oni direktoru teatra ne mogu donijeti gotov, dobro skrojen tekst prije početka rada, njihov najpotrebniji saveznik u pripremi projekta je vrijeme (a vrijeme je novac), a izvedbeni materijal ne mora se usustavljati klasičnom, devetnaestoljetnom paradigmatom glumačkog *proživljavanja uloge*. Čak i sama pozicija izvođača

u njihovim predstavama često se problematizira sudjelovanjem naturščika, a i konačan *proizvod*, rečeno rječnikom kulturnog menadžmenta, nije uvijek zapakiran u idealni prodajni *omot*. Uzimajući sve to skupa u obzir, jasno je zašto je hrvatskim teatarskim moćnicima lakše Jelčića i Rajkovićevu proglasiti *uspješnim izvoznim proizvodom*, nego im omogućiti nesmetan rad u sklopu domaćih institucija – onog koji toliko strši iz mase sigurnije je držati na distanci.

„S druge strane“ jedan je od njihovih konvencionalnijih projekata, nastao u teatru koji jedini u zemlji pokazuje želju za konstantom djelovanjem tog autorskog dvojca, Zagrebačkom kazalištu mladih. U toj predstavi, sad već punih šest godina staroj, fokus nije na propitivanju općih mjesta narativnih strategija kao u njihovoj „Nesigurnoj priči“ Teatra &td, niti na naglašenom otvaranju granica kazališnih konvencija prisutnom u „Radionici za šetanje, pričanje i izmišljanje“ s Dubrovačkih ljetnih igara. Kvalitete predstave „S druge strane“ prije svega se ogledaju u gotovo asketski jednostavnom konceptu: četiri ravnopravna glumca, jedan naslonjač i materijal obliko-

van u procesu improvizacija, s temom ljudske otuđenosti i usamljenosti u središtu pažnje. Pritom, spomenuta obilježja stila iz drugih predstava suptilno su prisutna i ovdje: šarmantna igra s funkcioniranjem kazališne tehnike, slobodno pretapanje prostorno-vremenskih zadatosti i priča koja se, poput Martinićeve iz „Drame o Mirjani“, ne srami svoje *običnosti* osmišljena je protiskivanjem kroz glumačke osobnosti aktera na sceni, stvarajući narativ koji ekvilibrira na tankoj razdijenci između iluzije i zbilje, neprekidno izazivajući smijeh s okusom gorčine.

Glumački doprinosi zagrebačke predstave središnji su zalog neodoljivosti „S druge strane“ i razlog zašto je ta predstava u Zagrebu rasprodana i šest godina nakon premijerne izvedbe. Ksenija Marinković svojom magnetski privlačnom energijom nametnula se kao glumačko središte komada, tumačeći ženu ne suviše različitu od prekjučerašnje Mirjane, s izuzetno precizno odmjerenim odnosom očajja, resignacije i jedva primjetnog podsmijavanja vlastitom stanju. Krešimir Mikić i Jadranka Đokić prije šest godina vlastite likove uspješno su uobličili uz pomoć tadašnje mladenačke

piše: Matko Botić

energije, koju sada dojmljivo nadopunjavaju sigurnošću nagomilanog iskustva. Nikša Butijer posebno je urnebesno u miješanju tuge, žudnje i očaja – njegov lik toliko je koncentriran na obime vlastite nesreće, da i teško podnošljive odjeke najgorih trauma uspjeva učiniti oslobađajuće duhovitim.

Užički festival pod selektorskim vodstvom Bojana Munjina nema običaj ugošćavati predstave s davno prošlim datumom premijere, ali čini se kako je u slučaju „S druge strane“ valjalo napraviti opravdanu iznimku. Stupanj izvedbene slobode i dramaturško-redateljski rukopis Bobe Jelčića i Nataše Rajković dovoljno je jedinstven da bi izazvao zanimanje i sa predstavom starijeg datuma, a tema kojom se odgovorno bave nažalost ne zastarjeva, niti se bitno mijenja. Kad je riječ o zbilja izuzetnim kazališnim događajima, *datum proizvodnje* ionako je uvijek manje bitan od *roka trajanja*.

REČ PUBLIKE

Neobičan i nesvakidašnji teatar

Ivana Petrović, student:

- Kako se bliži kraj ovogodišnjeg festivala, predstave su sve bolje i bolje. Ova mi se posebno izdvaja, jer je vid teatra koji do sada nisam imala priliku da gledam. Gluma i priče su odlični, vrlo dobro drže pažnju i ni u jednom monemtu nije postojao nekakav dosadni deo. Ovo je bilo jedno veoma zabavno veče, koje je nadam se, takvo bilo i glumcima, koji su dobrom interpre-

tacijom omađijali publiku.

Nemanja Zečević, lekar:

- Nešto vrlo neobično i nesvakidašnje, tako bih okarakterisao ovu predstavu. Zanimljiva moć interpretacije glumaca, a i rediteljskog poduhvata, jer mnogo je bilo slučajnih „radnji“ na sceni, pa sam pomislio da su i glas za najavu predstave koji uskače posle glumčeve prve reči i telefon u publici sastavni deo predstave. Vrlo zabavno prikazana

mala, tužna životna priča.

Dijana Popović, pravnik:

- Predstava mi se veoma dopala. Tek sa ovakvim komadima možemo shvatiti koliko je život običnih ljudi, naš život, jadan, dosadan, usamljen.... ali mu se u pozorištu ipak smejeemo, jer mislimo da mi živimo drugačije, ali to nije tačno. I mi živimo tako jadno, učmalo, ali od realnosti bežimo, ne shvatajući je i ne prihvatajući je. Tako da ništa

nemožemo učiniti da bi je promenili. E....živote.

Milanka Nikolić, novinar:

- Predstava mi je baš prijala. Mnogim stvarima, iako su realne, svakodnevnne, naše, vrlo sam se slatko nasmejela. Glumci su jednu sasvim običnu priču, sa četiri neuređena života odlično prikazali publici kroz jedan vid teatra koju gledaoci u Užicu još nisu imali priliku da vide.

B.D.

KSENIJA MARINKOVIĆ

Vraćamo se pojedincu

Vreme klišea i velikih poteza je prošlo, pozorište se vraća ibzenovskom i strindbergovskom izrazu, kaže za Bilten Ksenija Marinković klumica Zagrebačkog kazališta mladih

Koji su rediteljski zahtevi a šta je vaš udeo u ulozi majke u predstavi „S druge strane“?

-Došlo se do toga da ću ja biti majka zato što je bila potrebna starija dominantna osoba i ja sam bila ta u obradi problema odnosa majke i sina, majke koja ne zna šta bi sama sa sobom, njenih odnosa sa susedom, odnosno, nesređenim ljudima koji bi nešto a ne znaju što bi ili sa prijateljicom koja hoće mamu. Hteli smo progovoriti o svim tim problemima o kojima se malo priča a koje bi trebalo otvoriti i malo po njima pročačkati, ma kako to bilo provokativno, kao u situacijama kada ti umre mama a niko to ne prihvata ozbiljno, pa nastaje jedna sprdačina.

Kada neku predstavu označe kulturnom, uvek je posmatram i

kao generacijsku. Da li je to i ovde slučaj?

-To bi bilo super ali uvek kada imate odnos majke i sina, tu imate i dobre zabave jer svi imaju sličan problem. Svi jako vole ovu predstavu, tako da ne znam da li je generacijska ili svegeneracijska, znam da nam dolazi publika raznih godišta.

Šta se dešava još u vašem pozorištu?

-Sada smo izašli sa tekstom Mate Matešića „Žena bez tijela“ u režiji Božidara Viočića, jedan izvrstan tekst o ratnoj krivici, nekrivici, izašli smo sa Buljanovom „Žutom crtom“, u Kotoru smo pre dve nedelje premijerno igrali „Ledu“ u

kooprodukciji sa Kotor-artom i Kraljevskim pozorištem sa Cetinja, počeli smo sa Bobom Jelčićem raditi Galeba i valjda završiti do januara sledeće godine. Radimo...

Šta su trenutno pozorišne tendencije u Hrvatskoj?

-Ovo što se pojavio Martin Marvić, pa Ivo Matešić, Ivan Vidić

i mnogi drugi autori koji pišu danas i imaju svoj svetonazor, predivni su za igranje. Ono što se inače dešava u pozorištima što sam shvatila i putujući Evropom, jeste da se ljudi ponovo vraćaju sebi, introspekciji, samoanalizi, onome šta je čovek, zašto uopšte živi, čemu se može nadati, kakva je uopšte njegova pozicija u ovom svetu koji je preglobalan i ogroman da bi se našao motiv za život. Time se pozorišta mnogo bave i opet se vraćamo na pojedinaca, na čoveka kakav je, i svi opet u svemu traže svoj vlastiti izraz. Zapravo, vreme klišea, velikih poteza kao da je prošlo i vraćamo se u neki ibzenovski, strindbergovski realizam ili ludizam mekšeg tipa.

I ovaj Festival, čini mi se prati taj duh. Da li ste želeli nešto da vidite što do sada niste?

-Žao mi je što nisam mogla da vidim „Mirjanu i one oko nje.“ Ma, sve bih gledala i žao mi je što nismo u mogućnosti da budemo tu i gledamo jedni druge, razgovaramo o predstavama i na taj način se povezujemo. To je nekad u neka bolja vremena postojalo.

M.Petrović

SLAĐANA ŠUMANAC, VLASNICA BLUE MOON

Čast je podržavati prave vrednosti

Skoro svi glumci posle predstava su bili naši kupci, uvek iznova oduševljeni užičkom komplet lepinjom, burecima i pitama, kaže Slađana Šumanac

JPF od samog početka ima podršku vernog prijatelja, buregdžinice Blue Moon čije su specijalitete probali gotovi svi gosti festivala i Užica?

- Blue Moon je samo godinu dana stariji od festivala, tako da smo praktično od početka, na neki način, deo festivalskih dešavanja, imamo, više ili manje partnerski odnos. Svake godine smo sponzori bar jednog koktela za glumce i novinare posle predstave i konferencije za novinare i to činimo sa velikim zadovoljstvom. Podržavajući ovu veliku pozorišnu i kulturnu manifestaciju želimo da pokažemo gostima festivala poznato gostoprinstvo Užičana i da ih upoznamo sa nekim specijalitetima, kojih sa takvim

uskusom i kvalitetom nema više nigde.

Mnogi gosti festivala nisu se zadovoljili samo time da probaju vaše proizvode, već su postali redovne mušterije?

- Skoro svi glumci posle predstave dolaze kod nas, čak postaju naši redovni kupci i uvek su iznova oduševljeni našom užičkom komplet lepinjom, burecima i pitama. Prošle godine je Đuza Stojiljković bio tako simpatičan. Stao je ispred panoa sa našim proizvodima i hteo jednu pitu da kupi, pa onda kad je video šta sve ima, još jednu, pa još jednu i na kraju je rekao otprilike: „Jao, pa ja mo-

Jedno od brojnih priznanja: Slađana Šumanac na sajmu u Beču pre dve godine

ram od svega pomalo da probam!”

Podršku festivalu pružate i kupovinom karata za zaposlene, ali često kartom za festivalsku

predstavu nagradite i nekoga od Užičana?

- Karte za festival smo poklanjali i zaposlenima i našim kupcima. Nekad više, nekad manje, uvek u skladu sa mogućnostima. Ove godine u okviru obeležavanja 18 godina rada poklanjamo svako veče po jednu kartu nekom od slušalaca Radija 31, koji pobeđi na mini kvizu u emisiji Žuta minuta. Festival zasluguje svaku podršku i raduje nas što možemo da budemo podrška jednom ovakvom kulturnom događaju. Nadamo se da će festival i Blue Moon nastaviti saradnju, da ćemo imati dug i lep poslovni i pozorišni život koji ćemo stalno oplemenjivati novim kvalitetom i još boljim ponudama.

V.T.

O PREDSTAVI

Jedan od najznačajnijih savremenih sprskih reditelja, Dejan Mijač, režira Višnjik, kapitalno delo A.P. Čehova, čija je pojava označila početak savremene dramaturgije.

***

Čehov je bio svestan vrednosti života kao takvog, uprkos činjenicama koje ga demantuju jer, najmanje je život lep i najmanje daje povoda za optimizam. Sama vrednost tog trenutka življenja, a život se sastoji iz trenutaka, nešto je veličanstveno. Čehov komponuje jednu čudnu muzičku partituru od tih trenutaka, ima raznih boja, ima mnogo i bola i patnje i smeja i svega što je život, što prolazni život čini posebnim. To nije priča sa poukom, to je priča koja je test za svakog ko prisustvuje predstavi.

Dejan Mijač

Veliki glumci i velika predstava.

Pobjeda, 19. jul 2011.

Mnogobrojna publika višeminutnim ovacijama ispratila je glumačku ekipu.

Politika, 19. jul 2011.

Predstava nas neosporno čini boljim – ona ne nosi nikakavu posebnu „pouku“, ali nas, „šeptrlje“, neodređeno pomjera, poziva i vodi, osvještavajući nas i proširujući granice ljudskosti.

Pobjeda, 23. jul 2011.

Režiju Dejana Mijača karakteriše izuzetno suptilan i studiozan poetski pristup, efekatan minimalizam koji predstavlja plodno tle za gajenje simboličkih značenja kao i za uzbudljivo glumačko razigravanje.

Politika, 20. jul 2011.

VEČERAS

JUGOSLOVENSKO DRAMSKO POZORIŠTE
BEOGRAD I

GRAD TEATAR BUDVA

VIŠNJIK

Anton Pavlovič Čehov

Reditelj Dejan Mijač
Prevod Zoran Božović

SCENOGRAF

DARKO NEDELJKOVIĆ

KOSTIMOGRAF

LEO KULAŠ

MUZIČKI SARADNIK

VLADA PEJKOVIĆ

SCENSKIGOVOR

LJILJANA MRKIĆ POPOVIĆ

IGRAJU:

RANJEVSKA LJUBOV

JASNA ĐURIČIĆ

ANDREJEVNA

JELENA PETROVIĆ

ANJA

NATAŠA TAPUŠKOVIĆ

VARJA

SVETozAR CVETKOVIĆ

GAJEV LEONID

ANDREJEVIĆ

BORIS ISAKOVIĆ

LOPAHIN JERMOLAJ

ALEKSEJEVIĆ

BOJAN DIMITRIJEVIĆ

TROFIMOV PETAR

SERGEJEVIĆ

BRANKO CVEJJIĆ

SIMEONOV-PIŠČIK

BORIS BORISOVIĆ

VESNA STANKOVIĆ

ŠARLOTA IVANOVNA

EPIHODOV SEMJON

PANTELEJEVIĆ

NIKOLA VUJOVIĆ

DUNJAŠA

HANA SELIMOVIĆ

FIRS

VLASTA VELISAVLJEVIĆ

JAŠA

NEBOJŠA MILOVANOVIĆ

PROLAZNIK

IVAN PANTOVIĆ

RC

remontni centar

Sirogjino Co.

ELEKTROVAT

Piše: Zoran Jeremić

Zna li neko gde spavaju festivalski gosti? U „Palasu“ ne mogu, jer je kao poučitelan primer tranzicione katarze od hotela napravljena taraba za čitulje. Doduše, mogli bismo bar članove žirija da prošvercujemo kao krojačke lutke u kineskoj robnoj kući koja se danas nalazi u bivšoj sali za ručavanje.

Ako „Zlatibor“ ne utrapimo Kusturici za Kamenograd, tu se još uvek može igrati Brehtova „Malograđanska svadba“, a može i dubok sanak usniti neka šoferska ljubav dok Đetinja tiho šumi i onaj psihodelični krst sa Zabučja čelo joj neverničko ljubi.

Zrno misterije

Od nedavno, hotel garavog lica, „Turist“, idealan je za „Godo-fest“. Još samo drvce iz jelovogorskog rasadnika fali, a na kastingu za Vladimira i Estragona mogli bi da učestvuju članovi sutrašnjeg štrajkačkog odbora triju sindikata Valjaonice bakra.

Šta je još ostalo?

kata Nikole Cerovca?

Možda nam na ruku idu nove pozorišne tendencije. Nije li se pola ovogodišnjeg Bitefa odigralo na nekim poplupivnim scenama. Tako se sinoćnja predstava Zagrebačkog kazališta mladih mogla mirne duše igrati u salonu „Simpo“. Prava anderground

glumačke moći i konceptualne, neću reći nemoći, ali nedorečenosti zasigurno. Poslužiću se jednom analogijom iz istorije nadrealizma. Andre Breton nije hteo da otvori jedno zrno koje mrda da ne bi u njemu našao nešto što bi uništilo misteriju. Četvoro sjajnih glumaca sinoć su

Čujem da je Mile Babac u Gluvaćima prekomponovao drvljanik u hostel za bajkere iz Vlasotinca. Možda se i tu može pronaći neko slobodno mesto, ali kako usred noći proći tom ulicom i remetiti san pravедnika advo-

scena! Gostima iz Hrvatske bio bi na raspolaganju širok asortiman kauča za igru i, nešto kasnije, miran san. Bar u onom delu što ne prokišnjava.

Kad je već o predstavi reč, bila je to demonstracija

fantastično krenuli od onoga što je u zrnu, ali im je izmakla punoća teatarske misterije. Umesto misterije u svakodnevnom, tražilo se svakodnevno u misteriji. Seća li se još neko „Joneskomanije“ Crnogorskog narodnog pozorišta?

OCENA PUBLIKE

CNP Podgorica i Grad teatar Budva:	
RIBASRSKE SVAĐE	3,83
Kamerni teatar 55 Sarajevo i Udruženje Kontakt:	
SUMNJA	4,34
Atelje 212:	
ZORAN ĐINĐIĆ	4,16
Narodno pozorište Užice	
BUĐENJE PROLEĆA	4,39
JDP, Teatar „Bojan Stupica“	
DRAMA O MIRJANI I OVIMA OKO NJE	4,36
Zagrebačko kazalište mladih	
S DRUGE STRANE	4,35

ЗЛАТИБОРАЦ

DUNAV GRUPA
DUNAV OSIGURANJE
GLAVNA FILIJALA UŽICE

ОМЛАДИНСКА ЗАДРУГА
МЛАДОСТ
УЖИЦЕ

Izdaje Savet XVII Jugoslovenskog pozorišnog festivala Užice 2012.

Uređuje redakcijski odbor: Radojka Popović - urednik, Nenad Kovačević, Verica Tucović, Mirjana Petrović, Ana Milošević, Bogdan Damjanović, Zoran Jeremić, Matko Botić.

Tiraž: 500 primeraka • štampa Grafoprint Užice - grafoprint@open.telekom.rs